

Sygn. akt I UK 46/15

## POSTANOWIENIE

Dnia 19 listopada 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska

w sprawie z odwołania E. W.  
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Białymstoku  
o wcześniejszą emeryturę,  
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń  
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 19 listopada 2015 r.,  
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku  
z dnia 4 listopada 2014 r., sygn. akt III AUa 775/14,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**

## UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Białymstoku wyrokiem z dnia 4 listopada 2014 r. oddalił apelację ubezpieczonego od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 17 marca 2014 r., którym oddalono odwołanie E. W. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Białymstoku z dnia 3 lipca 2013 r., odmawiającej prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Ubezpieczony wywiódł skargę kasacyjną od wyroku Sądu drugiej instancji i opierając ją na podstawie naruszenia prawa materialnego w postaci art. 184 w związku z art. 32 ust. 2 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz § 2 ust. 1, § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a także na podstawie naruszenia prawa procesowego,

tj. art. 233 § 1 k.p.c., wniośł o uchylenie zaskarżonego wyroku i poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania Sądowi pierwszej instancji, ewentualnie o uchylenie wyroków Sądów obu instancji i orzeczenie co do istoty sprawy przez uwzględnienie odwołania w całości i zasądzenie od organu rentowego kosztów postępowania.

W skardze kasacyjnej zawarty jest wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne związane z wykładnią „przepisów zawartych w art. 184 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz § 2 i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

W skardze kasacyjnej złożonej przez ubezpieczonego znajduje się wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania z uwagi na przesłankę wynikającą z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c., tj. w związku z tym, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne.

Zdaniem Sądu Najwyższego, nie można uznać jednak, że sformułowane przez skarżącego zagadnienie uzasadnia potrzebę rozpoznania jego skargi, albowiem przedstawiony przez niego problem został skonstruowany w oparciu o inne okoliczności faktyczne niż będące przedmiotem ustaleń Sądu drugiej instancji.

W podstawie faktycznej Sąd Apelacyjny przyjął w sposób wyraźny, że do zadań ubezpieczonego jako kierownika zakładu należało poza sprawowaniem dozoru nad pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach szereg innych zadań związanych z organizacją i funkcjonowaniem całej Stacji Obsługi Technicznej, wobec czego dozór ten nie był sprawowany stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. W tym kontekście przedstawiony przez skarżącego problem odnoszący się do tego, „czy objęcie i sprawowanie przez pełne osiem godzin dnia pracy nadzoru nad pracownikami pracującymi w charakterze mechaników w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych, którzy w trakcie wykonywania prac wykazanych w dziale XIV poz. 16 wykazu A rozporządzenia wykonywali inne prace nie w kanałach remontowych, lecz związane z pracami w kanałach remontowych, należy zakwalifikować jako praca w warunkach szczególnych, a w przypadku, gdy nie jest dopuszczalne zakwalifikowanie tych prac jako prac szczególnych, to czy należy zaliczyć czas i okres faktycznego sprawowania nadzoru nad tymi pracownikami w takim wymiarze czasookresu, w jakim pracownicy wykonywali prace w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów”, nie dotyczy żadnej kwestii istotnej dla rozstrzygnięcia sprawy, w której go sformułowano. Niemożliwe jest zaś przyjęcie skargi do rozpoznania ze względu na okoliczności, które nie mogą być uwzględnione przy jej rozpoznaniu. Przedstawiona przez wnoszącego skargę przyczyna jej rozpoznania jest zatem nieodpowiednia do zakresu sprawy poddanej do rozpoznania w trybie skargi. Dodatkowo wskazać należy, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym stanowi odstępstwo od zasady wyrażonej w art. 27 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i określonego w nim wieku emerytalnego, tak więc przepisy regulujące to prawo należy wyklądać w sposób gwarantujący zachowanie celu uzasadniającego to odstępstwo. Przy takim założeniu czynności ogólnie pojętego nadzoru lub kontroli w procesie produkcji wykonywanej w tych wydziałach i oddziałach, w których zatrudnieni są pracownicy wykonujący pracę w warunkach szczególnych w rozumieniu rozporządzenia, objęte poz. 24 działu XIV Wykazu A, to wyłącznie te czynności, które wykonywane są w warunkach bezpośrednio narażających na szkodliwe dla zdrowia czynniki, a więc polegające na bezpośrednim nadzorze i bezpośredniej kontroli procesu pracy na

stanowiskach pracy wykonywanej w szczególnych warunkach (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 2007 r., III UK 62/07, LEX nr 375653). Przy ocenie, czy określona kontrola bądź dozór stanowiły pracę w szczególnych warunkach, łącznikiem jest narażenie ubezpieczonego na czynniki istniejące na stanowiskach pracy podwładnych zatrudnianych w szczególnych warunkach. Również więc do kontrolującego czy dozorującego wymaga się, aby praca z poz. 24 była wykonywana stale i pełnym wymiarze czasu pracy na danym stanowisku (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 listopada 2008 r., I UK 111/08, LEX nr 741095). Z tego wynika, że jeżeli dniówka robocza konkretnego pracownika jest wypełniona różnymi zadaniami, z których tylko część stanowi dozór nad pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach, tak jak to zostało ustalone w odniesieniu do ubezpieczonego, nie ma możliwości uznania, że pracował w szczególnych warunkach w rozumieniu przepisów ustalających przesłanki prawa do emerytury w wieku obniżonym.

Skarżący nie zdołał zatem wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania jego skargi przez Sąd Najwyższy, wobec czego z mocy art. 398<sup>9</sup> k.p.c. należało postanowić jak w sentencji.